

[Stinus.]

sekretær i 11 år aflagde besøg i Sydafrika for dér på sikkerhedsrådets ordre at indlede en dialog om planerne for Namibias fremtidige uafhængighed. Kommer der noget ud af dette besøg? Næppe, men dialog er bedre end vold, selv om man ikke kan fortænke afrikanerne i, at de netop i spørgsmålet om en løsning af problemerne i det sydlige Afrika er ved at tabe tålmodigheden. Ikke-voldstankens talsmænd afløses af mere militante frihedsbevægelser; netop spørgsmålet om Danmarks holdning til disse har jo for nylig givet anledning til nogen diskussion herhjemme.

Skal vi i Danmark i det hele taget beskæftige os med disse fjerne afrikanske problemer? Det skal vi, det er et spørgsmål om menneskerettigheder, og vi skal tage stilling til dem i FN. Vi må se i øjnene, at for de afrikanske lande er problemerne i det sydlige Afrika de største problemer overhovedet, og disse problemer kommer til at præge De Forenede Nationer, indtil de er løst. Det betyder, at der bliver mindre tid eller slet ingen tid til de problemer, som vi finder er af betydning, og som vi måske mener at FN først og fremmest skulle beskæftige sig med, nedrustning, forureningsproblemer osv. Vi må se i øjnene, at disse vore problemer prioriteres lavt af det store flertal af FNs medlemslande. Det er luksusproblemer, som vi økonomisk og på anden måde har råd til at beskæftige os med. Vi må forstå de afrikanske lande, når de bebrejder os, at vi i FN varmt kan gå ind for tanken om oprettelse af en stilling som højkommissær for menneskerettigheder uden samtidig eller forinden at ville engagere os stærkt i kampen mod apartheid, som nu har været debatteret på gentagne FN-generalforsamlinger siden 1952.

Vi skal ikke alene tale afrikanernes sag i FN, men også i NATO og andre organer, hvor vi har mulighed for at give udtryk for vor mening over for hvide undertrykkere, og vi skal tage det roligt, når Portugal og andre reagerer heroverfor. Det er det radi-

kale venstres opfattelse, at man netop i en samarbejdssituation, som vi jo er i med Portugal, ikke alene har ret, men også pligt til at kritisere. Jeg har i øvrigt på fornemmelsen, at udenrigsministeren og jeg deler opfattelse, når det gælder vurderingen af NATO-generalsekretærens angreb på Danmark og Norge på grund af vore gentagne fordømmelser af de politiske systemer i Portugal og Grækenland.

Den politiske situation i NATO-landet Tyrkiet tyder på, at der også snart kan blive behov for dansk kritik af systemet dér. Det kan desværre nå at blive aktuelt allerede på det forestående NATO-ministerrådsmøde i Bonn den 30.-31. maj.

Det fremgår af dagspressen, at der i forbindelse med dette NATO-ministerrådsmøde er aftalt et særligt møde mellem den danske udenrigsminister og hans amerikanske kollega. Denne presseoplysning sammenholdt med en forsideoverskrift i Politiken fra den 30. januar: „K. B. Andersen til Washington for at forklare“, foranlediger mig til at spørge udenrigsministeren, om det er forklaringen, der nu i stedet er henlagt til Bonn, og hvad det er, der skal forklares.

Det, der navnlig må komme i centrum for NATO-ministerrådets drøftelser, må blive situationen i Europa efter den tyske forbundsdags ratifikation eller ikke-ratifikation af øst-vest aftalerne. Overalt i Europa og langt uden for Europas grænser spørger man i dag: råder forbundskansler Brandt over det parlamentariske flertal til ratifikation af aftalerne med Sovjetunionen og Polen? Skulle dette vise sig ikke at være tilfældet, vil det være et slag mod Brandt, mod hans politik og også mod den politik, Danmark og andre små vestlande står for, den fortsatte afspænding i Europa. Ikke alene ville magtæftafts-aftalerne med Sovjetunionen og Polen være nedstemt, men også Berlinaftalerne mellem de fire store og mellem de to Tysklande, der er indgået under forudsætning af ratifikation af magtæftafts-aftalerne, ville være bortfaldet. Der ville være tale om en sejr for tilhængere af den